

Птахи

- Ряд Куроподібні
- Ряд Гусеподібні
- Ряд Соколоподібні

Ряд Куроподібні

Куроподібні— ряд птахів, що містить близько 250—270 видів.

- **Куроподібні**
- — ряд птахів, що містить близько 250—270 видів, поширених по всьому світу. Ряд Куроподібні — типові виводкові птахи, поширені на всіх (крім Антарктиди) материках.
- До них належить свійська курка (найпоширеніший птах у світі). Заради м'яса і яєць виведено багато різноманітних порід курей. У лісах на півночі України поширені тетерук і глухар. Степи й поля нашої країни населяють сіра куріпка та перепілка.

Родина Фазанові

Фазанові — родина птахів з ряду куроподібних.

Налічує у собі 4 підродини.

Птах має довжину тулуба до 85 см, вагу до 2 кг,

довгий клиноподібний хвіст з 18 пір'їв. Пір'я на тілі у

самців фазанів яскраве та красиве різного кольору -

золотавого, темно-зеленого, помаранчевого,

фіолетового.

Родина Зубчастодзьобі куріпки

Зубчастодзьобі куріпки
(*Odontophoridae*) — родина птахів
ряду куроподібних, що містить 9
родів і 31 вид.

Перепілка

Загалом перепілки —
одні з найменших
представників ряду
куроподібних, їх маса
складає 90-130 г, довжина
тіла — 16-20 см. Це
зазвичай невеликі пухкі
сухопутні птахи,
харчуються насінням, але
інколи полюють на комах
та подібних дрібних
тварин.

Куріпки

Куріпки — це осілі птахи Старого Світу. За розміром середні (25-35 см завдовжки), менші за фазанів та більші за перепілок. Походять з Європи, Азії і Африки. Гніздяться на землі, харчуються насінням. Кілька видів, такі як азіатський кеклик та сіра куріпка, інтродуковані та дуже поширені в Америці. Це популярні птахи для полювання.

Індички

Індички мають великі розміри, важать до 8 кг (самець). Довжина самця 100—110 см, самиці 85 см. Ноги довгі, міцні. Верхня сторона індички буро-жовта і буро-руда, з металевим блиском, пір'я з чорними облямівками Хвіст бурий з чорними хвилястими смужками. Блідіше і менше забарвлена самка. Харчується рослинною і тваринною їжею — горіхами, жолудями, зернами і різними плодами, а також комахами. Гніздяться на землі. У квітні самка кладе від 10 до 15 і навіть 20 яєць і самовіддано їх охороняє.

Ряд Гусеподібні

Гусеподібні — птахи середнього та великого розміру. Маса найбільшого представника ряду лебедя-шипуня сягає 12 кг. У дикій природі зустрічаються на півночі України, на озерах Полісся.

Казарка червоновола

Казарка червоновола – водоплавний птах родини качкових. В Україні зустрічається під час сезонних міграцій та на зимівлі. Забарвлення строкате. Маса тіла: 890–1700 г, довжина тіла: 430–560 мм, розмах крил: 110–113 см. Вид занесено до Червоної книги України

Огар

Трохи більший за свійську качку. Загальний тон оперення рудий. Маса тіла – 9,8–1,5 кг, довжина тіла – 55–62 см, розмах крил – 1047–1120 мм. Чисельність в Європі становить 19—33 тис. пар. Перелітний птах. У місцях гніздування з'являється у другій половині березня. У кладці 8–12 яєць. Насиджує самка (25–30 діб). Живиться рослинною (проростки злаків та осок, зерно) та тваринною (комахи, молюски) їжею. Включено до Червоної книги України.

Птах роду
качка родини
качкових. В
Україні
гніздовий,
перелітний
птах.

Довжина
близько 70 см,
вага 750 — 1
150 г.

Шилохвіст

Поширена в
холодному і
помірному поясах
Європи, Азії і
Північної Америки.
В Україні зрідка
гніздиться на
Поліссі і в
північних районах
Лісостепу,
поодинокими
парами на о-вах
чорноморського
узбережжя.

www.maxim.art.prv.pl
Мисливський птах.

Чернь червонодзьоба

Чернь червонодзьоба – середнього розміру ниркова качка родини качкових. Один із 3-х видів роду червонодзьоба чернь, єдиний вид цього роду в фауні України. В країні гніздовий, перелітний, зимуючий вид. Довжина тіла: 530–570 мм. Маса тіла самця: 1–1,55 кг, самки: 0,88–1,32 кг. З води злітає важко, відштовхуючись ногами. Політ швидкий. Звуки — у самця навесні своєрідний неголосний свист, у самки – голосне тріскуче «кіорр-кіорр-кіорр». Чисельність в Європі становить 27—59 тис. пар. На більшій частині ареалу перелітний птах. Включено до Червоної книги України.

Лебідь малий

Лебідь малий, лебідь тундровий — водоплавний птах родини качкових. Один з 7-ми (за іншими джерелами, 6-ти) видів роду; один з 3-х видів роду у фауні України. Маса — 4,9–6,5 кг, довжина тіла — 107–132 см, розмах крил — 173–200 см. Кладка з 1—5 яйця. Насиджування триває 29—30 днів. Пташенята виводкового типу, вкриті білодо-сірим пухом. Через 40—45 днів молоді лебеді вже можуть літати. Включено до Червоної книги України.

Чирянка мала

Мала чирянка, чирок-свистунок— одна з найчисленніших качок, що зустрічаються в Європі. Найдрібніша з європейських видів качок. Довжина тіла: 34—37 см. Розмах крил: 54-59 см. Маса: 257—440 г Кількість яєць: 8—11. Висиджування: 21—23 дні. Пташенята стають на крило: з 25—30 днів. Малі чирянки харчуються як рослинними, так і тваринними кормами.

Соколоподібні

Ряд включає у себе хижих птахів, багатьом з яких зараз загрожує вимирання. Більшість соколоподібних птахів середнього розміру: довжина тіла 30-60 см, маса від 200 г до 1,2 кг. Можуть, у повітрі, розвинути швидкість до 100 км/год. У фауні України 33 види. Більшість соколоподібних — перелітні.

Шуліка рудий

Родина — Яструбові Один з 2-х видів роду у фауні світу й України. Загальна довжина тіла — до 715 мм, маса тіла — 930–1150 г. Дорослий птах зверху іржасторудий; голова білувата; низ іржасто-рудий з темними рисками; махові пера чорно-бурі.

Скопа

Родина — Скопині
Сучасна чисельність в
Україні становить не
більше 1–2 пар.
Гніздовий перелітний
птах. Маса тіла — 1,1–2
кг, довжина тіла —
55–70 см, розмах крил
— 145–170 см. Самка
за розмірами дещо
більша від самця, за
забарвленням не
відрізняється. Верх
бурий з невеликою
плямистістю; низ білий.
Крила знизу сірувато-
білі з чорними кінцями і
темними смугами.

Балабан

Балабан — рідкісний вид великих соколів, із ряду Соколоподібні, родини Соколові. В Україні гніздовий, перелітний, зимуючий вид. Його максимальна довжина 60 см, маса 800-1300 г при довжині крила у самиць, які звичайно більші за самців — 413 мм. Для забарвлення балабанів характерні рудуватий та коричневий кольори. У кладці 2–5 яєць. Насиджування триває біля 30 діб. У виводках 1–5 пташенят. Полюють балабани також на птахів (граків, шпаків, голубів, жайворонків), а подекуди навіть на зайців, беручи їх при самій землі.

Сапсан

Сапса́н — хижий птах родини соколових, поширений на всіх континентах, окрім Антарктиди. В Україні — три підвиди: *звичайний*, *кавказький* і *тундровий* він здатний розвивати швидкість понад 322 км/год, або 90 м/с Сапсан — це великий сокіл: довжина його тіла складає 34-50 см, розмах крил 80-120 см самки сапсанів є помітно більшими за самців: важать у межах 910—1500 г, Сапсан харчується майже виключно середніми за розмірами й дрібними птахами: горобцями, дроздами, шпаками, голубами, качками

Кібчик

Кібчик— вид птахів родини Соколові ряду Соколоподібні. В Україні звичайний гніздовий перелітний птах. Маса самців 0,12–0,19 кг, самок – 0,13–0,20 кг, довжина тіла 27–33 см, довжина крила самців 23,7–25,3 см, самок – 24,0–26,5 см, розмах крил 65–78 см. У кладці 3–6, частіше 4 яйця. Живиться великими комахами, зрідка ловить дрібних гризунів, ящірок. Живиться вдень, незважаючи на латинську назву видової назви "vespertinus" – вечірній.